

Osoby niepełnosprawne w województwie śląskim w 2017 r.

22.08.2018 r.

↓ 3,5%

Spadek liczby osób niepełnosprawnych w porównaniu z 2016 r.

Osoby niepełnosprawne aktywne zawodowo w IV kwartale 2017 r. stanowiły ponad 18% ludności niepełnosprawnej w wieku 16 lat i więcej. W skali roku współczynnik aktywności zawodowej wzrósł o 0,3%.

Osoby niepełnosprawne według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności

W badaniu reprezentacyjnym BAEL do osób niepełnosprawnych zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

W IV kwartale 2017 r. populacja osób niepełnosprawnych w województwie śląskim liczyła 302 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2016 r. zmniejszyła się o 11 tys. Mężczyźni stanowili 52,3%, a kobiety 47,7% osób niepełnosprawnych. Ponad 81% osób niepełnosprawnych zamieszkiwało obszary miejskie, a prawie 19% mieszkało na wsi. Spośród ogólnej liczby niepełnosprawnych największą grupę stanowiły osoby bierne zawodowo (247 tys.). Liczba osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo wyniosła 56 tys. i zmniejszyła się o 1,8% w odniesieniu do IV kwartału 2016 r.

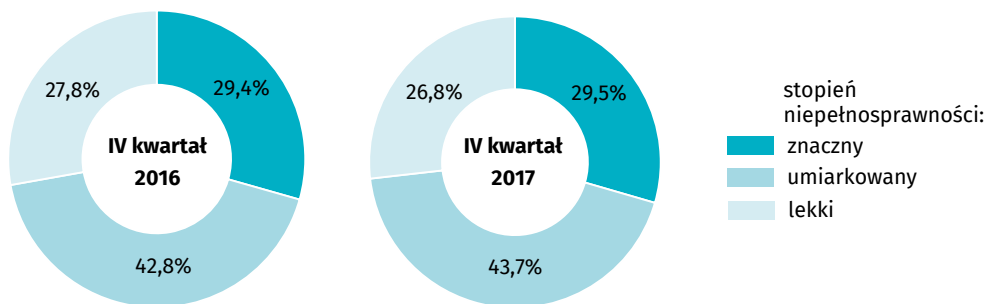
W IV kwartale 2017 r. 132 tys. niepełnosprawnych miało orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub równoważne

Tablica 1. Aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych według wybranych wskaźników

WYSZCZEGÓLNIENIE	IV kwartał 2016	IV kwartał 2017	
	w %		wzrost/spadek w skali roku w p. proc.
Współczynnik aktywności zawodowej			
OGÓŁEM	18,2	18,5	0,3
mężczyźni	21,5	22,8	1,3
kobiety	14,7	13,2	-1,5
Miasta	19,3	19,2	-0,1
Wieś	14,1	15,8	1,7
Wskaźnik zatrudnienia			
OGÓŁEM	16,9	17,2	0,3
mężczyźni	19,6	21,5	1,9
kobiety	14,0	12,5	-1,5
Miasta	17,7	18,0	0,3
Wieś	14,1	15,8	1,7

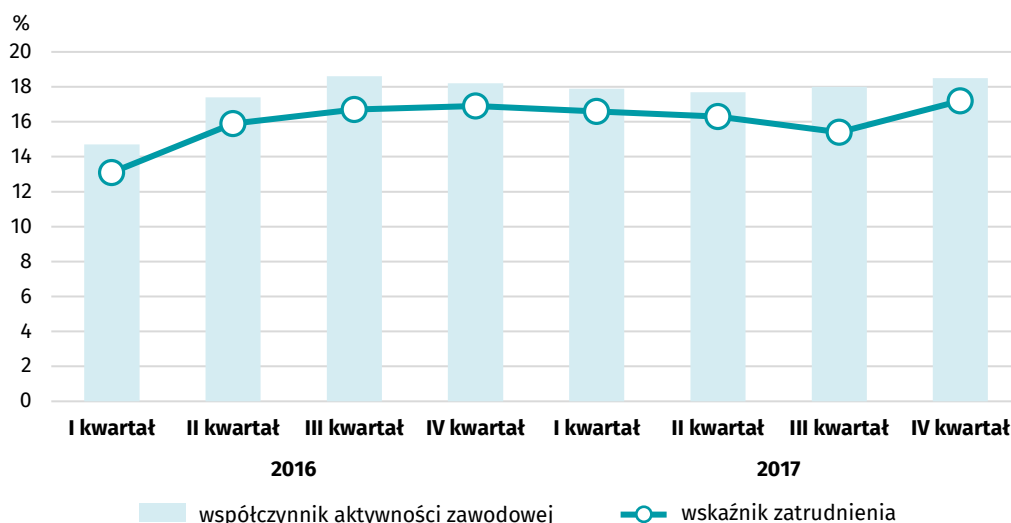
Według stopni niepełnosprawności w IV kwartale 2017 r. największy odsetek wśród populacji niepełnosprawnych stanowiły osoby o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – prawie 44%.

Wykres 1. Struktura osób niepełnosprawnych według stopni niepełnosprawności

W IV kwartale 2017 r. współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej wyniósł 18,5%, a wskaźnik zatrudnienia – 17,2%. W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. omawiane wskaźniki zwiększyły się jednakowo po 0,3 p. proc.

Wykres 2. Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej

W IV kwartale 2017 r. osoby niepełnosprawne w większości posiadały wykształcenie zasadnicze zawodowe – prawie 42%. Wysoki był również udział osób niepełnosprawnych z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym (prawie 23%), a także gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (prawie 22%). Według wieku niepełnosprawnych najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby w wieku 65 lat i więcej (ponad 39% ogółu) oraz w wieku 55–64 lata (ponad 29%).

Pracujące osoby niepełnosprawne¹

W województwie śląskim liczba pracujących osób niepełnosprawnych na koniec IV kwartału 2017 r. wyniosła 47,7 tys. osób i w porównaniu z danymi sprzed roku zwiększyła się o 9,5%. Udział pracujących osób niepełnosprawnych w liczbie pracujących ogółem stanowił ponad 3%.

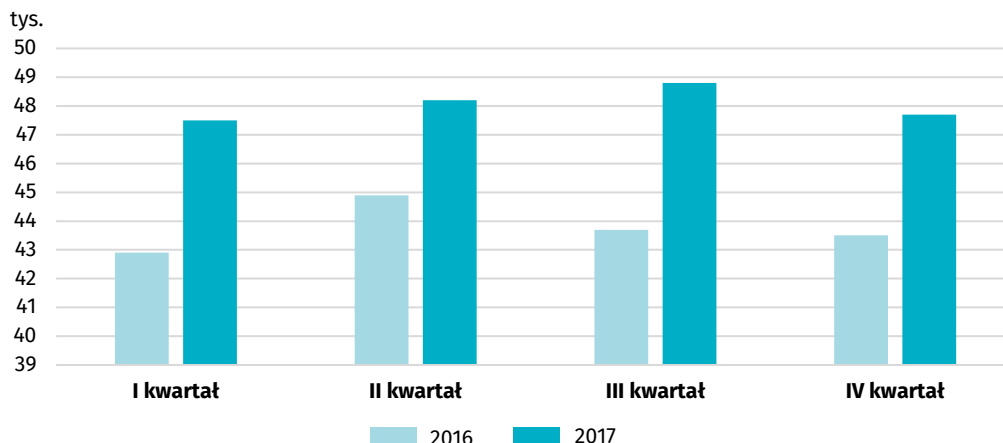
Większość osób niepełnosprawnych pracowała w sektorze prywatnym. Na koniec IV kwartału 2017 r. ich liczba wyniosła 39,5 tys., tj. 83,0% ogółu pracujących osób niepełnosprawnych, przed rokiem – 35,8 tys.

Na koniec IV kwartału 2017 r. wśród pracujących w województwie co 31 osoba była osobą niepełnosprawną

¹ Na podstawie reprezentacyjnego badania popytu na pracę na formularzu Z-05.

Wykres 3. Pracujące osoby niepełnosprawne

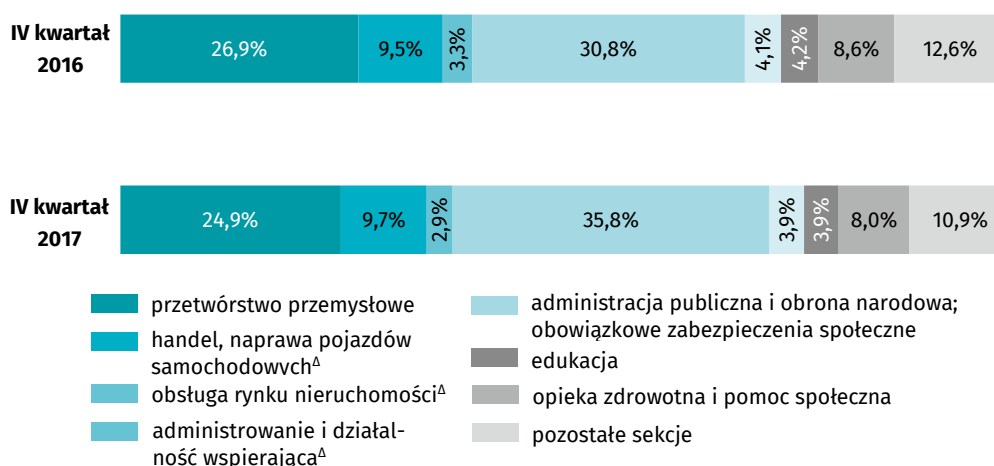
Stan na koniec kwartału

Na koniec IV kwartału 2017 r. 10,8 tys. osób niepełnosprawnych było zatrudnionych na stanowiskach pracy specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności, podczas gdy w końcu IV kwartału 2016 r. – 6,9 tys.

Wykres 4. Struktura pracujących osób niepełnosprawnych według sekcji

Stan na koniec kwartału

Na koniec IV kwartału 2017 r. najwięcej osób niepełnosprawnych pracowało w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (17,0 tys.) oraz w przetwórstwie przemysłowym (11,9 tys.). W odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. liczba pracujących osób niepełnosprawnych w wymienionych sekcjach wzrosła odpowiednio o: 27,2% i 1,4%.

W skali roku wzrosła liczba zakładów, które były zainteresowane zwiększeniem zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Na koniec IV kwartału 2017 r. takich zakładów było 3,7 tys. (przed rokiem – 2,2 tys.). Najczęściej możliwość zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych zgłaszały jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych oraz przetwórstwa przemysłowego.

Bezrobotne osoby niepełnosprawne²

W województwie śląskim w końcu 2017 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 6,9 tys. osób bezrobotnych niepełnosprawnych. W porównaniu z końcem 2016 r. ich liczba zmniejszyła się o 17,7%.

Odsetek osób niepełnosprawnych wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w województwie na koniec 2017 r. wyniósł 7,3% (przed rokiem – 7,0%)

² Na podstawie sprawozdań MRPiPS-01 oraz MRPiPS-07.

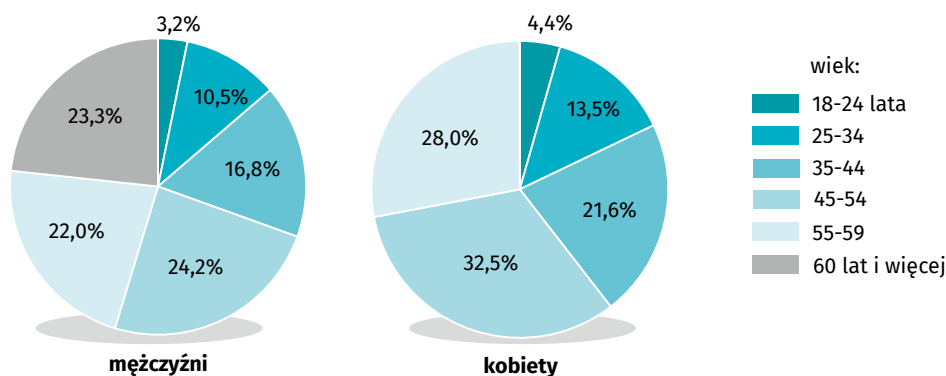
Tablica 2. Bezrobotne osoby niepełnosprawne według płci i miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	
	w liczbach bezwzględnych		2016 = 100
OGÓŁEM	8344	6870	82,3
mężczyźni	4275	3602	84,3
kobiety	4069	3268	80,3
Miasta	6935	5633	81,2
Wieś	1409	1237	87,8

W końcu 2017 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej (37,0% ogólnej liczby bezrobotnych niepełnosprawnych). Odsetek zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych w wieku do 24 lat wyniósł 3,8%, 25-34 lata – 11,9%, 35-44 lata – 19,1%, a 45-54 lata – 28,2%. W porównaniu z 2016 r. największe zmiany w strukturze bezrobotnych niepełnosprawnych odnotowano w grupie osób w wieku 55 lat i więcej, których udział zmniejszył się o 1,8 p. proc. oraz w grupie osób 35-44 lata (wzrost udziału o 1,1 p. proc.).

Wykres 5. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych według wieku i płci w 2017 r.

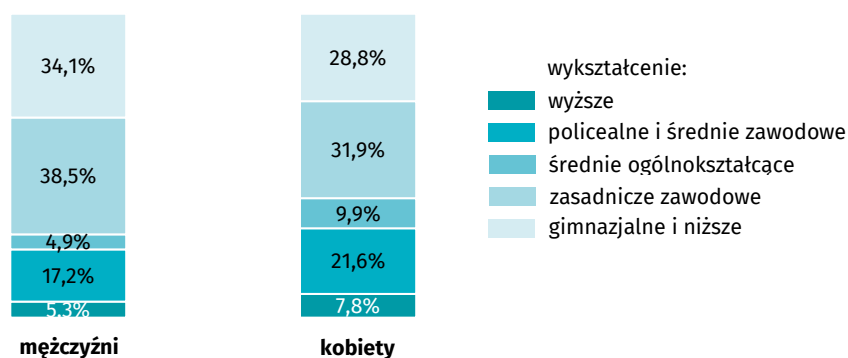
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych niepełnosprawnych rejestrujących się w urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy wśród badanej zbiorowości to osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (odpowiednio 35,4% i 31,6% ogólnej liczby bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w końcu 2017 r.). Wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiadało 19,3% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych, średnie ogólnokształcące – 7,3%. Dyplomem ukończenia szkoły wyższej legitymowało się 6,5% omawianej grupy bezrobotnych.

Wykres 6. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych według wykształcenia i płci w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

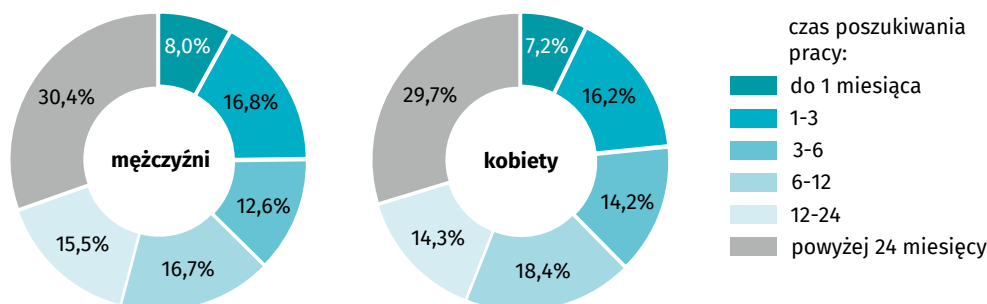

Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych poszukujących pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2017 r. wyniosła 3,1 tys., co stanowiło 45,1% ogólnej liczby bezrobotnych niepełnosprawnych. W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. ich liczba zmniejszyła się o 23,6%. Osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca stanowiły 7,6%, od 1 do 3 miesięcy – 16,5%, od 3 do 6 miesięcy – 13,3%, natomiast od 6 do 12 miesięcy – 17,5% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych.

Spośród bezrobotnych niepełnosprawnych w końcu 2017 r. 63,8% to osoby długo- i trwale bezrobotne

Wykres 7. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych według czasu poszukiwania pracy i płci w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Według rodzaju niepełnosprawności na koniec 2017 r. wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najwięcej było osób z upośledzeniem narządu ruchu – 2,1 tys., kolejną grupę tworzyły osoby z chorobami: - psychicznymi – 1,1 tys., neurologicznymi – 0,7 tys. oraz chorobami układu oddechowego i układu krążenia – 0,7 tys.

W 2017 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 8,2 tys. ofert pracy dla bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. o 9,7% mniej niż w 2016 r. W końcu 2017 r. na 1 ofertę pracy przypadają 10 osób niepełnosprawnych (przed rokiem – 9 osób).

Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Nadal wiele przeszkód uniemożliwia osobom niepełnosprawnym pełne korzystanie z praw podstawowych i ogranicza ich udział w życiu społecznym na równych z innymi prawach. Podejmowane są działania zmierzające do zapewnienia pełniejszego korzystania z przysługujących im praw. Do praw tych należy możliwość swobodnego przemieszczania się, wyboru miejsca i stylu życia oraz pełnego dostępu do kultury, rekreacji i sportu.

TRANSPORT

Według stanu na 31 XII 2017 r. w województwie śląskim 21 przedsiębiorstw komunikacji miejskiej posiadało 1552 autobusy przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych ruchowo, tj. 78,5% ogółu taboru autobusowego komunikacji miejskiej w województwie. W skali roku odnotowano wzrost taboru autobusów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych ruchowo o 158 sztuk. Ponadto 2 przedsiębiorstwa komunikacji miejskiej posiadały 69 tramwajów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych ruchowo, tj. 19,4% ogółu taboru tramwajowego komunikacji miejskiej w województwie. W porównaniu z końcem 2016 r. liczba takich tramwajów wzrosła o 3 sztuki.

Wśród przewoźników w komunikacji krajowej i międzynarodowej w końcu 2017 r. 6 przedsiębiorstw komunikacyjnych posiadało 59 autobusów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych ruchowo, tj. 6,0% ogółu taboru autobusowego w komunikacji krajowej i międzynarodowej. Z 13 czynnych dworców autobusowych w województwie 7 przystosowanych było do obsługi osób niepełnosprawnych ruchowo.

Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych ruchowo obserwowane są także w transporcie kolejowym. W oparciu o informacje Polskich Kolei Państwowych w 2017 r. w województwie śląskim odnotowano 7 stacji, na których przez 24 godziny na dobę świadczona jest pomoc osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej możliwości poruszania się. Omawiane stacje PKP to: Bielsko-Biała Główna, Częstochowa Osobowa, Częstochowa Stradom, Gliwice, Katowice, Sosnowiec Główny i Tarnowskie Góry.

TURYSTYKA

Turystyczne obiekty noclegowe wzbogacają swoją ofertę nie tylko o możliwość korzystania z urządzeń sportowo-rekreacyjnych, ale również dysponują szerokim zapleczem rehabilitacyjnym, konferencyjnym oraz udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych ruchowo. W końcu lipca 2017 r. turystyczne obiekty noclegowe zlokalizowane na terenie województwa śląskiego najczęściej dysponowały parkingami z miejscami wyznaczonymi dla osób niepełnosprawnych (226 obiektów). Pochylnie wjazdowe posiadało 187 obiektów noclegowych, a w 147 obiektach turyści mogli korzystać z windy przystosowanej dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Drzwi otwierane automatycznie jako udogodnienie dla osób niepełnosprawnych odnotowano w 109 obiektach noclegowych.

KULTURA

Wśród bibliotek publicznych posiadających udogodnienia dla osób niepełnosprawnych w końcu 2017 r. wejście do budynku przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich posiadało ponad 41% obiektów, natomiast udogodnienia wewnątrz budynku występowały w co czwartej instytucji.

W końcu 2017 r. prawie 54% obiektów muzealnych zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego było przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, w tym przystosowane wejście do budynku posiadało ponad 52% obiektów, natomiast udogodnieniami wewnątrz budynku dysponowało prawie 48% obiektów. Ponad 10% obiektów wyposażonych było w udogodnienia dla osób niewidzących i słabowidzących.

Większość galerii sztuki (prawie 67%) było przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, w tym przystosowane wejście do budynku posiadało ponad 64% obiektów, natomiast udogodnieniami wewnątrz budynku dysponowało prawie 60% obiektów.

W końcu 2017 r. w województwie śląskim 47 kin stałych posiadało wejście przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w tym 39 obiektów posiadało udogodnienia wewnątrz budynku.

Spośród 20 teatrów i instytucji muzycznych zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego w końcu 2017 r. 19 było przystosowanych dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (zarówno wejście do budynku, jak i udogodnienia wewnątrz budynku), natomiast 3 wyposażone były w udogodnienia dla osób niewidzących i słabowidzących.

W 2017 r. w województwie śląskim funkcjonowały 372 centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice, z których prawie 49% było przystosowanych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, przy czym większość tych obiektów (ponad 98%) miała udogodnienia przy wejściu do budynku, natomiast prawie 67% obiektów dysponowało udogodnieniami wewnątrz budynku.

OCHRONA ZDROWIA

W końcu 2017 r. wśród 3231 przychodni i praktyk lekarskich działających w województwie śląskim ponad 64% posiadało podjazdy ułatwiające wejście do budynku, ponad 15% było wyposażonych w windy dostosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, ponad 6% posiadało automatycznie otwierane drzwi. W ponad 62% podmiotów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej znajdowały się toalety przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Stosunkowo mało było podmiotów wyposażonych w udogodnienia dla osób słabowidzących i niewidomych (2,0%) oraz niedosłyszących i niesłyszących (1,1%).

Spośród 1526 aptek ogólnodostępnych na koniec 2017 r. ponad 49% posiadało pochylnie ułatwiające wejście do budynku, a w ponad 4% aptek ogólnodostępnych znajdowały się automatycznie otwierane drzwi wejściowe.

Opracowanie merytoryczne:

Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
Jan Fryc, Zofia Płoszaj-Witkowicz

Tel: 32779 12 32; 32779 12 63

e-mail: j.fryc@stat.gov.pl
z.ploszaj-witkowicz@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
Informatorium

Tel: 32 779 12 33, 32 779 12 34

e-mail: InformatoriumKCE@stat.gov.pl

 katowice.stat.gov.pl

 @Katowice_STAT

 @GlownyUrządStatystyczny

Powiązane opracowania

[NSP 2011 – Ludność i gospodarstwa domowe w województwie śląskim. Stan i struktura społeczno-ekonomiczna](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Aktywność ekonomiczna](#)

[Ludność aktywna zawodowo według BAEL](#)

[Ludność bierna zawodowo według BAEL](#)

[Wskaźnik zatrudnienia](#)

[Współczynnik aktywności zawodowej ludności](#)

[Bezrobotni zarejestrowani](#)

[Długotrwale bezrobotny według rejestru](#)

[Oferta pracy](#)

[Pracujący niepełnosprawni](#)